

[Axel Dam.]

lamitet og derfor bliver et Hastværksarbejde uden principiel Begrundelse. Et klassisk Eksempel herpaa er den Strejkelov, der paa en Aften blev færdigbehandlet i begge Ting og slog en tyk Streg over Socialdemokratiets allerhelligste Teori, den hellige Strejkeret, der gør det saakaldte Skruebrækkeri til den modbydeligste af alle Forbrydelser — det er „Social-Demokraten“s Ord for en Del Aar siden. Altsaa, modbydeligere end Fadermord, Rovmord eller Mordbrand er det at tage Arbejde til en Løn, som de organiserede Fagforeninger har erklæret sig utilfreds med, frem for at sulte til Fordel for de Fagforeninger, man ikke selv kan faa nogen Hjælp fra; en ejendommelig ensidig Solidaritet, skønt Solidaritet i selve sit Væsen forudsætter Gensidighed og Ligestillethed i Rettigheder og Pligter.

De fornuftigste Ord, jeg har truffet paa angaaende Strejkeret og saakaldt Skruebrækkeri, findes i en Dagbladsartikel for nogle Dage siden, skrevet af en Matros Christen Jensen, Mosede Strand. Denne Matros erklærer Statsminister Staunings Lovforslag om at afslutte Slagteriarbejdernes Strejke for forkastelig, men tilføjer saa et Par Ord, som jeg udbeder mig Formandens Tilladelse til at citere, nemlig følgende:

„Men selvfølgelig er det Statens Opgave at værne den arbejdsvilliges Ret til at arbejde for den Løn, hvorom der er Enighed mellem ham og Arbejdsgiveren. Solidaritet skal ikke paatvinges, men kun udøves af dem, der føler sig solidariske.“ Det er klogere Ord om Solidaritet end dem, man ellers plejer at høre fra Organisationernes Side. Forholdet er nemlig nu det, at Klasseskellet, som Socialdemokratiet altid har raset saa stærkt imod, intetsteds er dybere end blandt Arbejderne selv, mellem Arbejdernes Overklasse og Arbejdernes af Fagforeningerne udstødte eller udelukkede Underklasse. Den nylig vedtagne Strejkelov er et Slag mod Fagforeningerne, mod deres overhaandtagende Magt, foreslaaet af selve den socialdemokratiske Regering og vedtaget med Støtte fra Venstrepartiet, der altid har raset mod det saakaldte Fagforeningstyrannei. Det er et langt kraftigere Attentat paa Arbejdernes formentlige hævdvundne Rettigheder end den saakaldte Tugthuslov, der dog var et Forsøg paa en Almenlovgivning om et vigtigt Spørgsmaal.

Den nævnte vedtagne Lov er en Særlov for et specielt Tilfælde, og den viser, hvad det bestaaende System kan føre til, og

leverer derfor ogsaa Bevis for, at der her er en Opgave, som Tiden kræver en principiel Løsning af, en Opgave, som alle de udvalgsberettigede Partier, for at bruge et Christmas Møller'sk Udtryk, har maattet erklære sig raadløse og magtesløse over for. Hvis jeg her vilde forsøge at paavise, at Foreningsfriheden og dermed Retten til kollektiv Optræden kun kan begrundes ud fra Memneskets, Individets Selvbestemmelsesret og derfor maa have sin Grænse der, hvor den kommer i Strid med selve det Frihedsprincip, hvorefter den er udledt, vilde jeg faa Skyld for at holde en filosofisk Forelæsning her i Tinget i Stedet for at tale om Politik, og da Filosofi jo er en Slags Tænkning eller Teoretiseren, hører den ikke hjemme i en politisk Debat. Min personlige Mening er imidlertid den, at det ikke var nogen Skade til, om de ærede Lovgivere filosoferede lidt mere over de Principper, hvorefter de skulde lovgive. Det bliver de i hvert Fald nødt til, naar Folket taber Taalmodigheden og forlanger, at de skal løse de Opgaver, som de netop gennem Dagens Gerning har vist, at de staar raadvilde og magtesløse over for.

De Kriselove, der er vedtaget i denne Samling, er lige saa mange Faliterklæringer over for den Opgave, som kræver sin Løsning. Det vilde næppe svække Rigsdagens Anseelse, om man virkelig gav sig Tid til en dybtgaaende saglig og teoretisk Drøftelse af de Ideer og de Teorier, som tilbyder en Løsning af de sociale Problemer. Til Gengæld kunde man vist uden Skade for Rigsdagens Anseelse undvære de mange korte Bemærkninger, der gerne henimod Debattens Afslutning former sig som et næsten privat Mundhuggeri, ja, undertiden ved ærede Afbryderes Bidrag næsten til et Mundgemæng uden saglig Interesse og til Ærgrelse for alle de Medlemmer, der hellere vil have den forestaaende Afstemning, som man maa vente paa, overstaaet. Afstemningerne er jo de menige Medlemmers væsentligste Bidrag til Lovgivningsarbejdet, hvorfor man ogsaa i stor Udstrækning overlader det til Stenograferne at paahøre Forhandlingerne.

En af de Sager, som vækker størst Interesse ude blandt Vælgerbefolkningen, er Spørgsmaalet om Rigsdagsmændenes „Ben“. Spørgsmaalet om Rigsdagsmændenes Indtægter overskygger helt Interessen for det Arbejde, der udføres for disse Indtægter, og det er tvivlsomt, om den Beslutning, der blev foreslaaet af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, og som fandt Tilslutning fra alle Partier, vil tilfredsstill